

in izstradati; — kér se jem to ni posrečilo, pa jih hočejo zvabiti na svoj lim ter jih stem za sužnje napraviti.

Ej, gospodje, kako se motite! Obrtniki niso duševno tako slabotni in revni, kakor one široke mase zanemarjenega ljudstva, katerim imajo slovenski voditelji svojo „moc“ zahvaliti. Obrtniki so bili večinoma po svetu in so nekaj poskusili ter se nekaj priučili. Oni ne padejo takoj na kolena, ako se jim prikaže farški talar ali dohtarski frak. In zato bodejo obrtniki i zapnjat z lastnimi možgani mislili in bodejo znali svojih nasprotnikov od svojih prijateljev ločiti.

Mi ne vemo, ali hočejo klerikalni slovenski voditelji „mojstersko blagajno“ na taki podlagi uresničiti, kakor so uresničili svoj čas gotove „posojilnice“ in „konzume.“ Ali prepričani smo, da bi tudi to podjetje vporabljal v svoje politične namene. In kar se obrtniške organizacije v splošnem tiče, je eno gotovo: štajerski in koroški rokodelci se ne bodejo nikdar podali pod kranjsko vodstvo. Kar so kranjski slovenski voditelji doslej v roko vzeli, vse je bilo bankrotno in vse se je podrlo. Za tako „pomoč“ se rokodelci hvaležno a odločno zahvaljujejo!

Obrtniki imajo hvala Bogu že eskozi desetletja svojo lastno izborno organizacijo. To organizacijo vodijo možje, ki so sami obrtniki in ki ne stojijo pod nikakoršno komando. Tem naprednim in seveda tudi nemškim možem se ne gre za politično igranje in strankarsko otročarijo, marveč za gospodarsko bodočnost rokodelcev. In ti možje so že za obrtnike delali, ko so naši slovenski „voditelji“ še spali in premišljevali, kako bode njih deca nakopičeni denar zapravila . . .

Vemo, da bode na binkoštini pondelek v Celju mnogo z alkoholom podkurjenega navdušenja. Resnični in neodvisni obrtniki se bodejo že na binkoštino nedeljo zbrali. Ti možje seveda ne bodejo imeli časa, vsakemu pryaškemu škrigu „živijo“ vpiti. Ali — delali bodejo za svoj stan in koristili bodejo temu stanu. Kós kruha je več vreden nego pijano navdušenje, ki prepeva češko pesen „Hej Slovani“ . . .

Zato pa pravimo: prvaški hinavci in klerikalni farizeji naj le vabijo svoje pristaše, — pametni rokodelci jih ne bodejo poslušali in bodejo korakali svojo pot naprej. Obrtnik mora biti samostojen, to se pravi: neodvisen na vse strani, — potem šele zamore važno vlogo v družbi igrati! In neodvisni obrtniki so pri nas!

zborat. Veje pa men ga nij Ilgej Miha poveaudau, jaz sm le tote dni nokrat šou vunta prti Rumfu plohe šrafat, te mi je pa Rumfu tiaza Vaš autres dnu. Ausji Štajerc“ dam, kuga požojfana, zaj si ga pa zamerka! Vite na tak form sn Vaš autres zborau. Pa še zaj bi Vam kene pisau, pa zodin „nerodni list“ je neaka tula od noše prozne športkase, pa v nosi šprohi te si pa mislu, fercvamanik če po nosi šprohi morvate, te Vam še ži lehku ontr dam. Veje gaspauad vrednik, pri nas mamo že več lejt nu športkasu, da bi tisti kteri čimajo, noter vlogali, hani pa ko nucajo, vun jemoli. Športkas je bla še pred krotkem in foarf, pa zaj so se tisti mladi pauri nu pa forske hloče med sebu skrompal, te pa nisu vedli druga, so pa lišali športkasu gar prti gregar. Zaj so sklicali nu versamlungu ali sicungu, sam ne vem prau koj je blu, nu pa so se začeli rojati nu pa rojati tak dougu, da je cejli kup na sofi oblezau. Veje pr nas kaj tokiga či blo čut deceit da smo še tak le bol sami domači bli, pa pred nima por lejami je tu iberšvemunga bla, nu pa od tiste dabe zaj nij mira več. Tistokrat je prenealo tu sam niga, vrog ti oca in majku po domače hanžir in kompaniji, te si pa zaj mislio, da bojo Selnečane kuj žgeče v nebejsa potiskali. Noša šproha jim ni po moti, posebno ne haužirju, klerhalce ne muare trpet, nemčutare bi pa na suhem špeahi potisnu na hanu sveti. Pa ti pleklenška žonf, prosim kene mi zamerite gaspauad, pa jaz sn ži jezu, zaj ko pa na gmajni aušuse valili, te je pa zjegavem agentam leteu od eniga do družiga, da smo se rihtig bali da bota ffro dobila. Tu je blu pa vse darn: klerikau, nenškutar, pa še sam bog nas vari bi bin daber, da bi mu le štimu dnu. Veje, pa za tistiga deli je še glih tak pr valitvi na tisti toal trupla za zlamatan, ko mamo mi drugi navodno za sedenie. Zaj so pa za „nerodni list“ nti hartikel v nosi šprohi kup stumplali, ko so mislili da nas bojo buda razjezili, so se pa čudno podejali. Mi smo jim za tisti forcug še le hvaležni, da še tidi naš motrin jezik erajo. Provi se tidi, da bojo boj neako sekolsko verajnigu napravili, da bo pr tisti naš znoni Bambauš za fliglarša, Ešnauer pa za hornista. Zaj pa lubi gaspauad Vas prau lejpo povobim, da bi v nosu športkasu nih por sekšaru vložili, bojo baj veči autries dati ko klerikanci gnorje vun vzdigaju, hani ko pa čimajo kicka, pa nečeuter djet. Zaj bom pa jaz sklenu maju slobu pisaje, mam še nu furugu gnoja enemu nes zapelat, da bom telku zasluzu de športkase autries pločau, drogoči me pa na dohtora doju. Zaj pa vstome Vaš hvaležni Kobauc.

Špitalič pri Konjicah. Minilo je že precej časa, odkar smo ti zadnjici poročali iz našega mirnega Špitaliča. Tako ti naznanjam, da se je na 10. aprila delila podpora za lansko sušeno poškodbo. Pač bistra glavica našega župana si je namreč mislila, da je Bog nekaterim ljudem vsak teden podelil dežja; ali zelo se je motil, ker sušo smo imeli vsi ednako. Prašamo tebe in Karlina Zidanšek, ali bosta samo vidva in pa tisti, kateri so dobili od 40 do 80 K podpore, plačali štibro, ali tudi mi ostali, ki nismo dobili nič? Bilo je pred par tedni, ko pride neka žena h glavarstvu. To je pa župana tako razjezilo, da jo je začel ozmerjati in naposled je še rekel: Kaj glavar je več ko jaz, tako ti naj glavar da podporo! Dotična žena ga je tožila in naš rihtarček je bil na 50 K globe obsojen; se je pač spolnil pregovor, ki pravi: Kdor visoko leta, nizko sede . . .

Občina Podlehnik. Naša cela občina tarna in se pritožuje zoper našega poslanca M. Brenčiča. Mi smo bili v letu 1910 poškodovani sedanikrat po toči in v letu 1911 pa hudo dva-

krat; komisija je priznala tri črttr in nekaterim pa vse uničeno. Lani, ko se je podpora delila, smo bili popolnoma izključeni in letos pa so dobili samo nekateri in še celo taki, ki ne stanejo v naši občini. Tedaj prosimo odgovora, ali je krivo občinsko predstojništvo ali poslaništvo, ker je en dan hodil g. orožnik in pa g. obč. svetovalec okoli povpraševat, kje imajo kaj živine in drugih pridelkov in koliko otrok in dolgov. — O p. u redništva: Glede razdelitve podpor v posameznih krajih bodemo zbrali podatke in potem na primerenem mestu vplivali, da bode splošne krivice enkrat konec. Da Brenčičeve „delo“ ni piškavega oreha vredno, to je pač že znano!

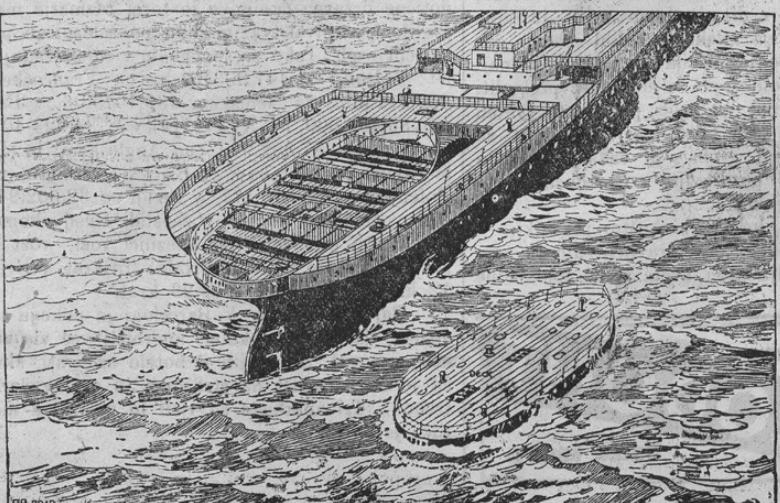
Iz kozjanskega okraja. Kakor po drugod, delila se je tudi v Prevorski občini dne 21. sušca t. l. podpora glede lanske suše. Pa kaj so ti Prevorski gospodje, ki so imeli delitev v rokah, stuhiali! Zahtevali so namreč za obvestilo določene podpore 1) od vsakega 10 vinarjev in tudi več, 2) pri delitvi od vsakih 10 K 10 vinarjev, in od 20 K 20 vinarjev . . . Ljudje so se sicer vstavljal temu; pa se jim je zatrobilo: to mora bit, to dobi občina, ker ima veliko troškov, ko so denarji sem prisli! Dragi čitatelji, ali ni Prevorski župan prebrisal? Kaj takega si vendar nobeden pri delitvi podpore ni pogruntal! Radovedni smo, kaj poreče politična oblast k temu.

Makole pri Slov. Bistrici. Dragi „Štajerc“! V zadnjih številkah „Gospodarja“, po domače „Slepanja“, se naš politikovci župnik baha, kér je bil prvič pri sodnji milostno na kazen 50 K obsojen, pri rekurzu pa se mu je posrečilo glavo iz zanjke potegniti. G. župnik, premislite: lastna hvala, cena mala! Vprašanje je le to-to, Miha: zakaj seješ politiko po našem doslej mirnem trgu? Zakaj se vtikaš v občinske zadeve in volitve, ko vendar za občino niti vinjarja davka ne plačuješ? V odboru si se pustil od svojih črnih petoliznikov voliti in v županstvu hočeš biti. Ali si pozabil in se nočeš pokoriti z a p o v e d i s v. Očeta papeža, ki je duhovnikom politikovan strogo prepovedal?! Papež hoče, da se noben duhovnik ne voli v politične zastope in denarne zavode, kér to veri škoduje. Ako hiapci svojega gospodarja ne vbogajo, kako bode ta naprej gospodaril! Ako se duhovniki papežu ne pokorijo, kako bode vera med ljudstvom cvetela! . . . Sponaša ta Miha tudi, da nekateri odhajajo iz Makol, eden tja proti Gradcu, drugi pa v blaženo Ameriko, kjer se tolarji po cesti pobirajo. Ej, Miha, po stezah se tolarji ne pobirajo, temveč se morajo krvavo prislužiti; tudi naberači se denarja tam ne more, kakor pri nas. Ali naj Mihi par stvari o beračenju in grabežljivosti gotovih črnih posojilničarjev povemo? Pometaj pred lastnim pragom!

Naprednjaki.

Ješence. Ljubi nam „Štajerc“! Pa že spet ti moramo nekaj poročati, ker vemo da le tak list kakor je „Štajerc“ zamore kdo odkrito in resnično prinesti na beli dan. Ljubi „Štajerc“!

Novo rešilno sredstvo za mornarje.

Ein neuer Plan zur Rettung von Passagieren und Mannschaften sinkender Riesendampfer.

Potop parni kaže „Titanic“ je dokazal, da je imel parnik pre malo in preslabih rešilnih čolnov. Naša slika kaže zdaj novo rešilno sredstvo, ki je bilo ravnokar iznajdeno. Po tem načrtu bi obstal zadnji krov parnika iz velikega samostojnega „flosa.“ V slučaju potopa podali bi se potniki na ta „flos“ in bi se na ta način rešili. Na „flosu“ so motorji, ki bi „flos“ tudi lahko gibali. Velike par-

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Lubi gaspauad vrednik! Jaz zemem fedro v mojo pravo roku in Vam pišem en par besed; pa prej to Vam dele pišem Vas prau lejpo pogrušasnu pa pozdrovim. Nu pa Vas prosim, da bi me hči no molu poslušati. Vam čam vliku kaj poveaud, le geduld mete, bom kuj hitro začeu. Jaz Vam bi ži tidi prej pisau, pa se mi je glih tak godilo ko nošemu hornistu »Nerodnega lista«, da nisu mugu Vašiga autresa

niške družbe že delajo poizkuse, kako bi se to novo rešilno sredstvo obneslo.

Zahtevajte

398

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“ nego izrecno

MAGGI JEVE kocke

á 5 h

kajti te so najboljše!

samo prave

z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem

Ker smo Ti poročali v Tvoji 17. št. z dne 28. aprila o neki ženski, o kateri se govorí, da je odpravila plod svojega telesa, primorani smo o tej reči še nekaj bolj natanko izpovorit. Kakor znano govorilo se je o tej ženski in nje zločinu od hiše do hiše, in se še govorí danes; očitalo se ji je to tudi od drugih žensk, pa brez da bi tožila. Danes hočemo omeniti le en tak slučaj: Lanskega leta meseca julija imeli so se zagovarjati trije bratje B. pri okrajinu sodniji v Mariboru, ker so očetu te ženske Antonu razbili par šip. Greda mimo hiše so si fantje baje prepevali in jih je ženska obrekovala. (Seveda ti trije so preveč v glaže pogledali.) Njen oče jih je naznanil orožnikom in poklicalo se jih je pred sodnijo, za kar so „fasali“ vsak po tri dni zapora. Po dokončani obravnavi je eden teh treh bratov obdaroval ženo z nelepimi imeni ter ji očital nje zločin. In to v pričo sodnika in drugih čakajočih ljudi. Vprašamo ženo ali nje očeta, zakaj pa nista takrat tožili? Vprašamo poštene čitatelje „Štajerca“, kateri bi ne postopal sodnijsko proti takemu, če bi bil nedolžen? Ne reci oče Anton, da to ni res, to ti lahko dokažemo! Prič dovolj! Ali morda ni res tudi to, da se Te je pri taisti obravnavi postavilo na „frišni“ zrak? Reci sedaj, da to ni res, in da „Štajerc“ laže! Vse to lahko s pričami dokažemo. Le bolj počasi, g. Anton drugače bodete se pač hudo kesali. Veste, kateri hoče „Štajerc“ tožiti, mora imeti resnico na svoji strani! Mi Vam le dobro hočemo, zato Vas le opozarjam da pustite le „Štajerca“ v miru živeti, če pa imate tako vroči kri, pa pojrite k Vaši nevesti, saj ni daleč od Vas. Ljubi „Štajerc“! Ta prebrisana glava oče Anton je baje tožil uredništvo „Štajerca“, on še naprej sanja koliko „hundertarjev“ dobi on, in koliko njegova nedolžna hči Anica. Oj ti ubogi „Štajerc“ ti, sedaj pač pridno „šparej“, sedaj že veš, kdo da te ima v rokah. Veš ljubi „Štajerc“, oče Anton so pri nas povedali, da so imeli dne 18. maja z „Štajcerem“ obravnavo. Ali je res to, g. urednik? Koliko je Vam o tem znano? Mi smo radovedni? Anton so torej tožili, se tedaj veselimo. Ako pa niso tožili, tedaj bodemo pač mi to celo reč sami sodniji naznani. Na svidenje torej. In zdaj dovolj! Pa dugo kratek eno „fein“, kako je tisti, ko je pri si-

* Vse to je laž! Mi doslej prav ničesar ne vemo, da bi nas kdo tožil. Vse je torej iz trte izvito in zlagano. Sicer se pa tožbe ne bojimo.

Uredništvo „Štajerca“.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo črez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga samega od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

tari namesto mačeka klobaso ogriznil, pri lepi Nanci noter z lesa, pa slabo „rihta“. . . Pa z Bogom.

Iz Gočove. Nekega lepega dne v majniku se je zopet zjezik naš prejšnji predstojnik Vinko čez „Štajerca“, ki je tako lepo pisal o njem kot predstojniku in gostilničarju zaradi kave in čiste njegove vode v jarku. Vinko je rekel: Toti „Štajercijanci“ mislite da boste celi svet prevrigli. Glejte me, kak sem debel, ker nisem več predstojnik! . . . Ej Vinko, ali si od jeze odebeline? Sub, suh si in žut kak rušar! Vinko je gledé svoje lepe čiste vode rekel: To nikomur nič mar; jaz grem lahko v jarek sr — — t, vodo pa rabim lahko potem za gostilno, ker je stari koncesijon: moj hram pa lahko zakurim. Ej Vinko, ali ti je šla vročina tako hudo v glavo, da ne veš, kaj blebečeš? Pamet, pamet nucaj!

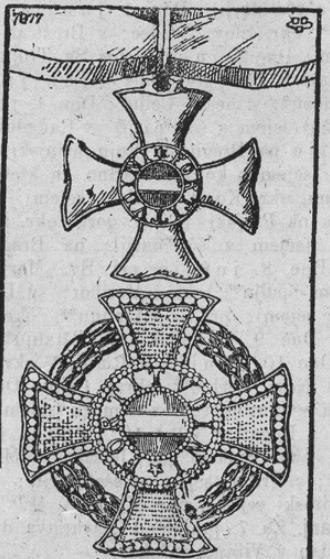
Loka pri Žusmu. Redka slavnost se je vršila 5. t. m.; počastili so namreč delavca Martina Pleunika, ki že pridno dela pri graščini v Luki pri Žusmu neprenehoma skozi 40 let. Z lepim sprevodom in muziko so ga spremili njegovi sodelavci v cerkev. Med lepim govorom mu je č. g. župnik pripel na prsa zasluženo svetinjo in zasvirala je godba cesarsko himno. Čestitamo temu možu, da je tako dolga leta zdrav služil graščini. K tej slavnosti so seveda tudi pomagali sodelavci te tovarne; veliko se je trudil delavec Anton Tašker, da se je slavnost lepo vršila. Tudi lepe besede jubilantu in tudi delavcem; vsa čast in hvala gre vsem tistim sodelavcem, kateri so k tej slavnosti pomagali.

SURNA in modno blago za gospode in gospodinje, priporoča izvozna hiša 140
Prokop Skorkovsky in sin
v Humpolcu na Českem.
Vzorec na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

ZEFIRE

Red Marije Terezije.

Naša slika kaže red cesarice Marije Terezije, ki je postal že jako redek. Sedaj ga ima edino še bivši ogrski ministerski predsednik Fejervary. Ta red je najvišje

Ein selten gewordener Orden.

odlikovanje za v vojski pridobljene zasluge. Kakor pove ime, ustanovila je ta red cesarica Marija Terezija l. 1737. Red obstoji iz 3 razredov in obsega beli krizel z redčim medajlonom in napisom „Fortitudini.“ Trak je beloredč. V 1. razredu ima red tudi še zvezde.

Novice.

Vboga bogatinka. V mestu Oberweyer umrla je te dni 68 letna samska gospodična Schmidt, ki je celo svoje življenje v najrevnejših razmerah živila. Umrla je tudi pravzaprav vsed la-kote, ker se je tako slabo hranila, da je pričelo truplo hirati. V njeni zapuščini pa so našli skupaj 180.000 kron premoženja. Vse svoje premoženje je prismojena babnica zapustila bogatim duhovnikom; svojim revnim sorodnikom pa, ki morajo težko za kos vsakdanjega kruha delati, je zapustila le 600 kron. Sorodniki hočejo zdaj testament razveljaviti in tudi oblast

pravi, da hoče nekaj denarja, ker pokojnica ni davkov plačevala.

Celo mesto „na bobnu.“ Mesto Berry v Novem južnem Walesu se je na javni dražbi razprodalo. Mesto je bilo namreč lastnina neke družine Hay, od katere je zdaj samo še en član ostal. Temu se je pneumatno zdelo, celo mesto imeti; in tako je razprodal vsa zemljišča in poslopja, cerkve, šole itd. Pač edini slučaj na svetu, da bi eksekutor celo mesto razprodal.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Počaščenje načelnika Orniga.

Ptuj, 19. maja.

Danes so se zbrali v mestni dvorani ptujski predstojniki in zastopniki občin Bišečki v rh, sv. Bolzenk, sv. Elizabeta in Gornja Pristova, da počastijo delavnega okrajnega načelnika g. Jos. Orniga. Te štiri občine so namreč g. Orniga za njegove izredne gospodarske zasluge imenovale za castnega občana in mu danes izročile tozadevno diplomo.

Prije je govoril pri slavnosti g. župan Merkuš iz Gornje Pristove, ki je približno tol-rekel: „Velezasluženi g. načelnik! Povabljeni smo k današnji slavnosti, ki ima za nas veliki pomen. Z veseljem smo prišli in prosimo, da g. načelnik dovolite, da sme g. tajnik Vas v našem imenu pozdraviti in Vam prisrčno hvalo izreči!“

G. tajnik Pengou je potem v lepem govoru približno sledeče misli izrazil:

Leta in leta so prosile občine za ceste, ali prošnje se niso rešile. Ko ste Vi, g. načelnik 16. julija 1904 poslovanje okrajnega zastopa s teškimi bremeni prevzeli, ste najprije zanesljivo gospodarstvo od odstopivšega zastopa poravnali in potem ste premisljavali, kaj in kje naj se za zboljšanje cest, ne samo na okrajnih ampak tudi na občinskih cestah, zgoditi. Pod Vašim vodstvom se je za ceste velikansko delo zgodilo. Leta 1905 se je začelo na Sternici pri Gornji Pristovi breg preložiti, občinska cesta na Gori proti Naraplju se je zboljšala in od Narapla proti Sitežu se je zgradila imenitna občinska cesta. V Bišečkem vrhu se je tudi veliki nedostek na občinski cesti odpravil. Potem se je cesta k sv. Floriju zgradila in leta 1907 zgotovila. Na nobeni cesti ni bilo mogoče pridelke zvažati in potrebne stvari dovažati, ker ni bilo cest, ali pa so bile v tako slabem stanu, da je vsaki promet izključen bil. Pa tudi za živinorejo, svinjo in konjerejo se je mnogo storilo. Gospod načelnik, Vi ste za okraj mnogo storili, ste ceste zgradili, nastal je promet in novo življenje; kjer je promet, tam je denar.

V imenu vseh občanov dotičnih občin izrečemo Vam za Vašo ljubezen in skrb srčno zahvalo in to zahvalo Vam izkažemo skozi to pismo; mi smo Vam največjo čast in hvalo izrekli, katero smemo po postavi Vam spoznati, in ta hvala in čast obstoji v tem, da smo Vas za občine Bišečki vrh, sv. Bolzenk, sv. Elizabeta in Gornja Pristova kot častnega občana imenovani.

To pismo naj ostane Vam in Vaši družini kot očitno in stanovitno znamenje naše hvaležnosti in prosimo še dalje za Vašo naklonjenost.

Bog Vas živi še mnogo let v prid Vaše družine, v prid okraja in občin!

Zbrani možje so navdušeno zaklicali trikratni „živio.“ Načelnik pa se je v topnih besedah zahvalil za izkazano mu čast. Ta mala ali odkritosrčna slavnost je pač dokaz, da je na-predno gospodarstvo v ptujskem okraju vzorno in da ljudstvo to tudi izpozna.

O slovenski obstrukciji v štajerskem dežel-nem zboru in njeni velikanski škodi je govoril poslanec E. in spinner v grašči trgovski in obrtni zbornici. Rekel je m. dr. sledenje: — Omeniti hočem deloma le one zadeve, ki bi jih moral deželni zbor rešiti in ki so nujne potrebe za štajersko deželo. Tako n. p. proračune za l. 1911 in 1912; postava glede zgradbe železnice Ljutomer-Ormož; isto glede železnice Gleichenberg-Radgona, Maribor-Wies itd.; nadalje postave glede vodnih pravic in vodnega gospodarstva sploh ter glede regulacije potokov (zlasti Drave in Pesnice!) . . . V naravnost grozni revščini se nahajajo oni okraji, ki imajo skrbeti za